

HANKEHAKEMUS: YHTEISTYÖHANKE TIETOMALLIPOHJAISEN KAAVOITUKSEN KEHITTÄMISEKSI JA KÄYTTÖÖNOTTAMISEKSI (VA- YM-2024-8-14), ULVILAN KAUPUNKI VASTUUKUNTA

Ympäristöministeriö on avannut avustushaun va-ym-2024-8 kuntien ja maakuntien liittojen rakennetun ympäristön tiedonhallinnan uudistamisen 3. hakukierroksen. Ulvilan kaupunki vastuukuntana on hakenut avustusta hankkeelle (va-ym-2024-8-14) kaavoituksen tiedonkulun sujuvoittamiselle kunnissa. Kaavatietojen tuotannolle on olemassa useita eri järjestelmiä, ja Sitowisen Louhi on käytössään vastuukunnassa sekä testaajakunnissa. Akaa, Hanko ja Nakkila ovat mukana testaajakuntina. Hankkeessa ovat mukana ohjelmistotoimittajat Sitowise, Nosto Contulting, Karttatiimi ja Symetri.

Ympäristöministeriö on antanut myönteisen päätöksen Ulvilan kaupungin hakemalle hankkeelle 14.2.2025. Alajärven kaupunki on tehnyt osatoteuttajasopimuksen 9.12.2025 Ulvilan kaupungin kanssa hankkeen toteuttamisesta ja kustannusten jakautumisesta.

Hankkeen kuvaus

Avustusta haetaan kaavoituksen tiedonkulun sujuvoittamiselle kunnissa. Kaavatietojen tuotannolle on olemassa useita eri järjestelmiä, ja Sitowisen Louhi asiakkailakin on käytössään niistä useita. Kaavatietojen siirron kaavantuotantojärjestelmistä sitä hyödyntäviin järjestelmiin tulee olla helppoa ja tietojen tulee siirtyä laadukkaasti. Tässä hankkeessa toteutetaan ja testataan kaavatietojen siirtoa Sitowisen Louhen, QGIS:n ja Symetrin Fiksu -ohjelmistojen välillä. Siirrossa on suunniteltu käytettäväksi jo käynnissä olevissa Ryhti kumppanitestaushankkeissa valittua Ryhti GeoJSON muotoa.

Lisäksi avustusta haetaan Sitowisen olemassa olevien sovelluksien kehittämiseen, jotta niissä voidaan hyödyntää meneillään olevassa kumppanitestaushankkeessa päivittyvää Louhen Ryhti- yhteensopivaa kaavojen tietomallia, ja mahdollistaa kaavatietojen tehokäyttö kaavaprosessin eri vaiheissa sekä sen jälkeen mm. tiedolla johtamisessa. Avustusta haetaan myös osallistuvien kuntien tämänhetkisen ajantasakaavan ylläpitoprosessin kehittämiseen tietomallipohjaiseksi sekä sen selvittämiseksi, mitä hyötyjä ja käyttötapauksia tietomallipohjaisesta ajantasakaavasta voitaisiin tulevaisuudessa saavuttaa.

Keskeiset toimenpiteet:

1. Kirjanpito ja kustannusten kohdentaminen
Osatoteuttajan tulee:

- perustaa kirjanpitoonsa hanketta varten oma kustannuspaikka / projekti / seurantakohde, jolle hankkeen kustannukset kirjataan,
 - huolehtia siitä, että hankkeen kustannukset voidaan tarvittaessa todentaa tosittain,
 - varmistaa, että hankkeen kustannukset ovat erotettavissa muusta toiminnasta selkeästi raportointia ja tarkastuksia varten.
-

2. Työajanseuranta ja henkilöstökulut

Mikäli hankkeessa kohdennetaan henkilöstökuluja, osatoteuttajan tulee huolehtia:

- tuntitasoisesta työajanseurannasta hankkeelle,
- siitä, että työajanseuranta hyväksytään organisaation omien hyväksymiskäytäntöjen mukaisesti,
- siitä, että työajanseurannan perusteella kirjattavat palkkakulut vastaavat todellista hankkeelle tehtyä työaikaa.

Mikäli työajanseurantaa ei ole järjestetty asianmukaisesti, hankkeen rahoittajalla tai koordinaattorilla on oikeus jättää kustannuksia hyväksymättä.

3. Raportointi koordinaattorille ja maksatusta varten toimitettavat aineistot

Osatoteuttaja toimittaa koordinaattorille hankkeen maksatusta ja raportointia varten pyydetty asiakirjat sovitussa aikataulussa, kuten:

- työajanseurantaraportit,
- hanketta koskevat pääkirjaotteet / kirjanpitoraportit raportointijaksoittain,
- muut mahdolliset selvitykset, joita koordinaattori tai rahoittaja edellyttää.

Koordinaattori kokoaa hankkeen raportoinnin ja maksatuksen rahoittajalle myös osatoteuttajien toimittamien aineistojen perusteella.

4. Kustannusten korvaaminen / maksatuksen aikataulu

Osatoteuttajalle korvataan hankkeen toteuttamisesta aiheutuvat hyväksyttävät kustannukset sopimuksen mukaisesti sen jälkeen, kun:

- koordinaattori on vastaanottanut osatoteuttajan raportointiaineiston,
- hankkeen maksatusta koskeva hakemus on hyväksytty rahoittajalla,
- ja rahoitus on maksettu koordinaattorille.

Osatoteuttaja ymmärtää, että koordinaattori ei voi maksaa hankkeen kustannuksia etukäteen, mikäli rahoittaja ei ole hyväksynyt kustannuksia tai maksanut avustusta.

Rahoitus ja kustannusrakenne

Uvilan kaupunki sai avustusta 192.000 euroa ympäristöministeriöltä (YM). Hankekausi on 3.3.2025 -30.9.2026. Testikuntina toimiville kunnille maksetaan hankkeessa tuntikohtaiset toteutuneet kulut työajanseurannan ja pääkirjaotteen mukaisesti yhdyskuntasuunnittelun hallinnon kustannuspaikalta.

Avustus myönnettiin seuraavasti:

- Ulvilan kaupunki 174 150 euroa
 - Akaan kaupunki 3000 euroa
 - Alajärven kaupunki 4100 euroa
 - Hangon kaupunki 5200 euroa
 - Nakkilan kunta 3550 euroa
-

Alajärven osuus sisältyy vuoden 2026 talousarvioon.

Kustannusrakenne

Osatoteuttaja sitoutuu toteuttamaan hanketta hakemuksen ja valtionavustuspäätöksen mukaisesti sekä noudattamaan hankkeen koordinaattorin (Ulvilan kaupungin) antamia ohjeita hankkeen hallinnoinnista, raportoinnista ja maksatukseen liittyvistä käytännöistä.

Osatoteuttaja vastaa siitä, että hankkeen toteuttamisesta aiheutuvat kustannukset ovat hankkeen kannalta tarpeellisia, kohtuullisia ja kohdistuvat hyväksytylle käyttäjälle.

Hankkeesta syntyy kaupungille tuloja tuntiperusteisesti erillisen työaikaseurannan mukaisesti.

Hankkeen vaikutukset

Hanke mahdollistaa kaavatietojen siirron kaavantuotantojärjestelmästä sitä hyödyntäviin valtion Sykkeen ylläpitämään RYHTI järjestelmään, joka tulee olla kunnossa kaikissa kunnissa laki rakennetun ympäristön tietojärjestelmästä (431/2023) annetun lain mukaan. Tässä hankkeessa toteutetaan kaavatietojen siirtoa Sitowisen Louhen, QGIS:n ja Symetrin Fiksu, YTCad -ohjelmistojen välillä. Siirrossa on suunniteltu käytettäväksi jo käynnissä olevissa Ryhti kumppanitestaushankkeissa valittua Ryhti GeoJSON muotoa. Hanke mahdollistaa kaavatietojen tehokäytön kaavaprosessin eri vaiheissa sekä sen jälkeen mm. tiedolla johtamisessa.

Tiedonhallinnan uudistusta ohjaavat rakentamislakiin (751/2023) ja alueiden-käyttölakiin (nykyiseltä nimeltään maankäyttö- ja rakennuslaki 132/1999) tehdyt digitalisaatioon liittyvät muutokset sekä laki rakennetun ympäristön tietojärjestelmästä (431/2023). Ympäristöministeriö myöntää valtionavustusta sellaisten välttämättömien muutosten toteuttamiseen, jotka mahdollistavat rakennetun ympäristön tietojärjestelmän käyttöönoton ja perustuvat edellä mainittuihin lakeihin.

Valmistelija: Kaavoituspäällikkö Kirsi Haapa-aho, p. 0442970264, kirsi.haapa-aho(at)alajarvi.fi

Tekninen johtaja

Tekninen lautakunta päättää hyväksyä hankkeeseen osallistumisen sekä valtuuttaa teknisen johtajan allekirjoittamaan vaadittavat sopimukset.

Tekninen lautakunta
